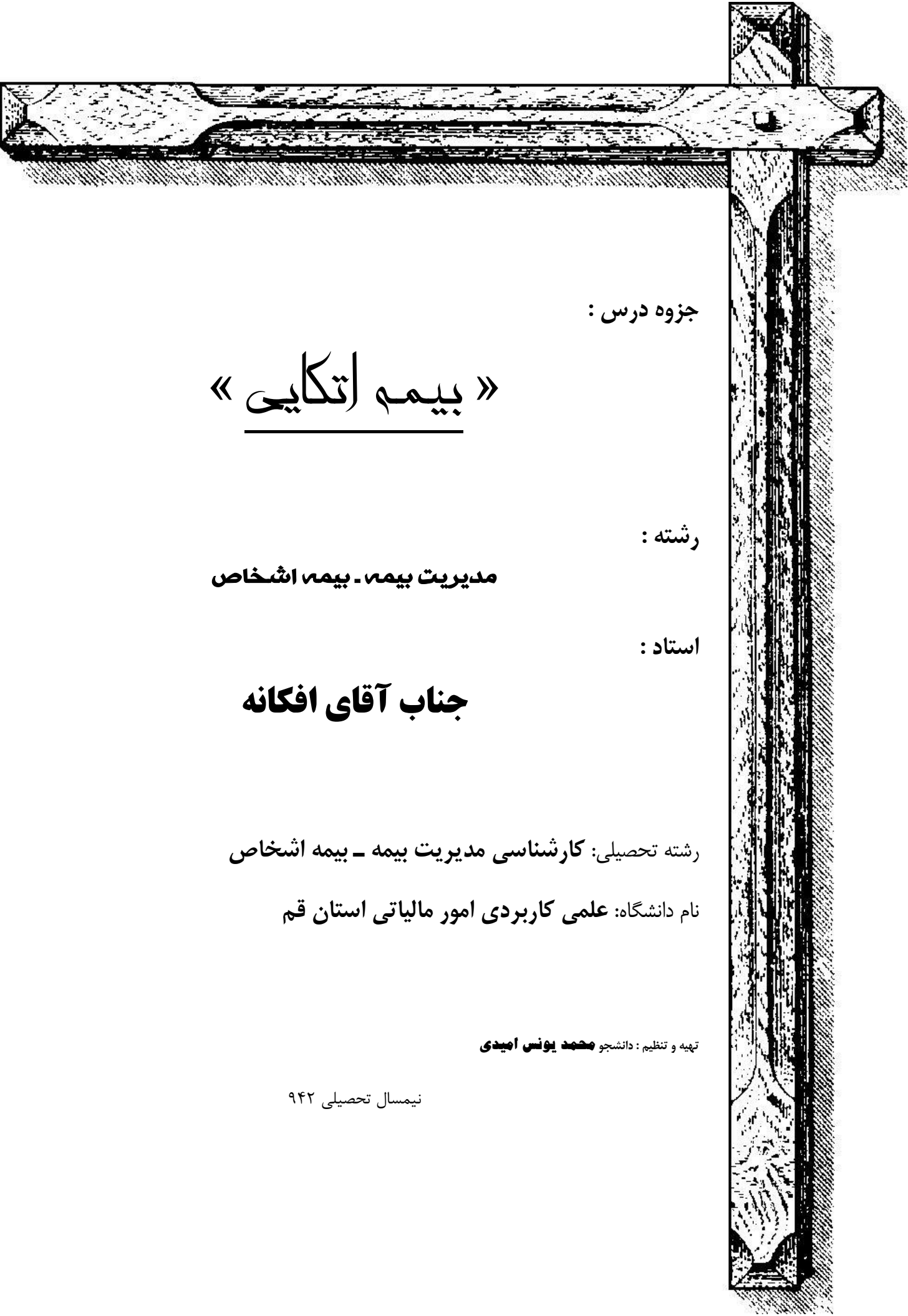

جزوه درس :

« بیمه اتکایی »

رشته :

مدیریت بیمه - بیمه اشخاص

استاد :

جناب آقای افکانه

رشته تحصیلی: کارشناسی مدیریت بیمه - بیمه اشخاص

نام دانشگاه: علمی کاربردی امور مالیاتی استان قم

تهیه و تنظیم: دانشجو محمد یونس امیدی

نیمسال تحصیلی ۹۴۲

بیمه انطای به مفهوم توزیع جهانی ریسک است.

بیمه انطای، شرکت بیمه را قادر می سازد، با تنوع نوعی خسارت های با شدت کم در طول زمان اعتبار قرارداد، به وقوع می پیوندد.
بیمه گر انطای، بیمه گر و الذرنده را در مقابل زیان های سنگین مالی که ممکن است با وقوع خسارت های بزرگ یا تعداد کمی خسارت در ابعاد کوچک که در یک بازه زمانی می رود وارد شوند، حمایت می کند.

- از نظر حقوقی، ارتباطی بین قرارداد بیمه ریسکی که بیمه گذار و بیمه گر منعقد می کنند با قرارداد بیمه ای که بیمه گر و الذرنده و بیمه گر انطای می بندند وجود ندارد و در واقع این دو قراردادها جداگانه محسوب می شود.

- از نظر عملی، هدف اصلی بیمه انطای، کاهش ریسک از نگاه آماری و به حداقل رساندن خسارت برای بیمه گر است.
بیمه گر ان ریسک را به منظور کاهش حجم کل ریسک های که تعهد کرده اند، و الذرنده می کنند.

(*) تعریف بیمه انطای :

بیمه انطای عملی است که به موجب آن، بیمه گر مستقیم، شخص دیگری را بنام بیمه گر انطای در بنای مالی تعهدات بیمه خود به عهده مختلف مشارکت می دهد. با بیمه انطای، خطر بین چندین شرکت بیمه در داخل و خارج از کشور تقسیم می شود.

(*) نقش اصلی و اساسی بیمه انطای :

- ارائه پوشش در مقابل خطراتی است که شرکت های بیمه طبق شرایط بیمه نامه، موظف به پرداخت خسارت هستند از جمله :
- ۱- برفزدید یا چند خسارت فوق العاده سنگین و یا تجمع خسارات ناشی از یک حادثه.
 - ۲- نوسانات موجود در آمار احتمالات خسارت های یکسان.

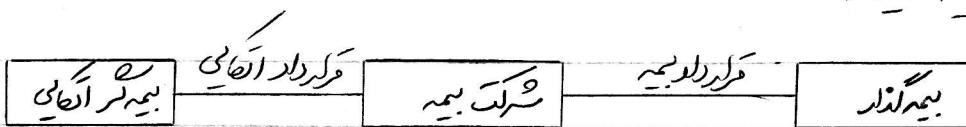
(*) اهداف و عملکرد بیمه انطای :

- ۱) حمایت از بیمه گر و الذرنده در برابر خسارات بزرگ
- ۲) ایجاد ثبات در امر بیمه گری شرکت های بیمه گر و الذرنده
- ۳) افزایش توان بیمه گر و الذرنده در پذیرش ریسک و حجم معاملات
- ۴) توزیع و پراکندگی ریسک در سطح وسیع تر

(*) تفاوت بین «بیمه» و «بیمه انکاشی» :

بیمه	بیمه انکاشی
۱ قرارداد بیمه، بین افراد حقیقی یا حقوقی و بیمه گر منعقد می شود. شرکت بیمه منعقد می شود.	قرارداد بیمه انکاشی، بین (و یا چند) شرکت بیمه منعقد می شود.
۲ قراردادهای بیمه اساساً مربوط به داخل کشور هستند.	بیمه های انکاشی عموماً بین المللی هستند.
۳ موضوع بیمه، اموال، اشخاص، موضوع بیمه انکاشی، تعهداتی است یا مسئولیت بالقوه شخص ثالث است.	موضوع بیمه انکاشی، تعهداتی است که بیمه گر انکاشی، طی قراردادی با شرکت والدانده می پذیرد.
۴ تمامی قراردادهای بیمه از اصل غرامت پیروی نمی کنند مانند بیمه نامه های مسافران: عمر - حواش - (رقا)	طایفه قراردادهای انکاشی از اصل غرامت پیروی می کنند.

(*) جنبه های حقوقی بیمه انکاشی :

در قرارداد انکاشی، رابطه حقوقی که بر اساس آن بیمه گذار و بیمه گر انکاشی بتوانند به نوبی با هم در ارتباط باشند، وجود ندارد و شخص بیمه گذار هیچ حاکت حقوقی در مقابل بیمه گر انکاشی نمی تواند انجام دهد.
در موارد خاصی و با موافقت بیمه گر انکاشی و شرکت والدانده، بیمه گذار می تواند بصورت مستقیم مطالبه خسارت نماید. در بعضی از بازنده های انکاشی، نوبه در ایالت میده امریکا، با استناد از شرط بنام « ادعای خسارت بلا فصل » این حق به بیمه گذار اصلی داده می شود که در صورت ورشکستگی بیمه گر والدانده، بتواند مستقیماً به بیمه گر انکاشی، مراجعه و مطالبه خسارت کند.

۴. حکم شرعی داورى :

هدف از انتخاب شدن شرع داورى در قراردادهای بیمه آگایی، رفع اختلاف (خصوصاً اعتبار، تغییر و تفسیر قراردادها بر اساس عرف متداول بازار و حل و فصل دو تان و غیره از مراجع به دادگاههای حقوقی است). بر اساس این شرع، موافقت می گردد، چگونه اختلاف بین طرفین به حسیت داورى ارجاع شود، این حسیت شامل دو داور به انتخاب طرفین قرارداد و یک سر داور به انتخاب داوران است. چنانچه موضوع مورد اختلاف توسط دو داور منتخب حل و فصل نشود، موضوع به سر داور ارجاع داده می شود.

۵. حکم نگهداری :

مبلغ یا درصدی است که بیمه گر و الذاریه با توجه به توان و ظرفیت خود در یک رسید (بر تقوی) و یا خسارت، نزد خود نگه می دارد.

۶. عوامل مؤثر در میزان حکم نگهداری :

۱. سرمایه و ذخایر شرکت
۲. کیفیت رسید و ترکیب بر تقوی
۳. وضعیت جغرافیای (پر اندکی رسید ها)
۴. میزان و حجم حق بیمه در رشته مورد نظر
۵. سابقه خسارتی
۶. شرایط بازار آگایی
۷. نظرات مدیریتی

نکته: معیار تعیین حکم نگهداری در حادشه، ضریبی از حکم نگهداری شرکت و الذاریه در هر رسید و خسارت است.

۷. روشهای تعیین حکم نگهداری رسید ها :

۱- آئین سواری :

عوامل مؤثر در این رشته عبارتند از :

۱. محل و منطقه استقرار رسید
۲. نوع ساختمان و محتویات آن
۳. نوع اشتغال، عوامل و ابزار پیشگیری از خسارت
۴. تأسیسات و تجهیزات ایمنی

- ۲- باربری : ① لیست محموله
② نوع بسته بندی
③ وسیله حمل
④ نوع پوشش بیمه ای و مسیر تردد

- ۳- محاسبی : ① محل مورد بیمه
② نوع پوشش بیمه ای
③ نام و مشخصات بیمه نگار
④ نوع دستگاهی مورد نصب
⑤ سرمایه بیمه شده
⑥ خطرات اضافی

- ۴- هوایی : ① میزان حق بیمه در رفتی
② نوع پوشش بیمه ای
③ نوع هوایی
④ ملات
⑤ سابقه حرفه ای خلبان

همانگونه که بر اساس ماده ۲۵ اساسنامه شرکت های بیمه مصوب ۱۳۶۸، حداقل خطری که یک شرکت می تواند بیمه کند ۲۵٪ مجموع سرمایه، اندوخته و ذخایر فنی به استثناء ذخیره خسارت معوق شرکت بوده و مجاز از آن مجاز نیست، مگر آنکه شرکت برای حائز بر آن، بیمه انکای تحصیل نماید.

* انواع حکم نگهداری :

- ① حکم نگهداری خالص : عبارت است از مبلغی که بیمه وانداننده بعد خالص برای خود نگهداری می کند که به آن Plan نگهداری نیز می گویند.

- ② حکم نگهداری ناخالص : مجموع حکم نگهداری خالص بعلاوه تعهد بیمه بر انکای که به آن Plan پذیرش هم می گویند.

* اصول حاکم بر بیمه های انکای :

- ① اصل تفیع بیمه ای : چیزی که ارزش بیمه شدن داشته باشد. در بیمه های عمرانی بر اساس تفیع بیمه پذیر تصور بر این است که بیمه شده یا استفاده کننده، علاقه مند و ذینفع است که خطر بیمه شده بروز پیدا نکند. بدین ترتیب تفیع بیمه گری، بیمه سروالذرنده، محدود به میزان و حدود خسارتی است که امکان دارد با توجه به شرایط بیمه نامه یا بیمه نامه ها صادره اتفاق بیافتد.

② اصل حسن نیت: ارتباط بین بیمه گر و الذلذله و بیمه گر اتکالی بر اساس اصل حداکثرای حسن نیت استوار است. در این اصل، بیمه گر و الذلذله موفق است، اطلاعات کامل و جامعی را در رابطه با ریسکی که برای آن پوشش اتکالی اخذ می نماید به بیمه گر اتکالی متعلق کند.

③ اصل غرامت: طبقه قراردادها اتکالی، قراردادها غرامت محسوب می گردند و اصول و قوانین حاکم بر این قراردادها ایجاب می کند که مسئولیت و تعهدات بیمه گر اتکالی محدود به میزان واقعی خسارتی است که به شرکت بیمه گر و الذلذله وارد آمده است. (صدقی که خسارت پرداختی بیمه گر و الذلذله بصورت ارفاقی باشد، وی نمی تواند از بیمه گر اتکالی حکم خود را ببرد).

④ شرط حذف و استیفاء: این شرط در قراردادها اتکالی، مربوط به تعهدات شرکت بیمه و الذلذله در تهیه اطلاعات مورد نیاز بیمه گر اتکالی، شامل آنچه و ارائه گردد و تفاوت می شود.

⑤ شرط پیروی از اقبال: در قراردادها اتکالی، بیمه گر اتکالی (بنابر روی سیاست های جاری بیمه گر و الذلذله است). در این شرط، فرض بر این است که و الذلذله و بیمه گر اتکالی، دارای منافع مشترکی هستند. شرط پیروی از اقبال، برای بیمه گر و الذلذله که دچار ورشکستگی شود قابل اعمال نیست.

حکم * انواع بیمه اتکالی:

الف - نسبی: شکلی از قراردادها اتکالی است که در آن بیمه گر اتکالی، متناسب با دریافت حق بیمه در پرداخت خسارت، به بیمه گر و الذلذله، مشارکت می نماید. به عبارت دیگر، بیمه گر اتکالی به همان درصدی که در قرارداد اتکالی حکیم است، به همان درصد نیز در پرداخت خسارت به بیمه گر و الذلذله، متعهد خواهد بود.

- منبای پرداخت حق بیمه حکم اتکالی، حق بیمه بیمه نامه و الحاقیه ها صادره خواهد بود.

- بیمه گر و الذلذله بخشی از هزینه های خود را در قالب کارزد و کارگز منافع از بیمه گر اتکالی دریافت می کند.

۱- انواع بیمه انسانی :

۱- قرارداد انسانی مشارکت :

در این قرارداد، بیمه گر و الذرنده (صدی از پرفوی یک رسته را بصورت ثابت به بیمه گر انسانی و الذرنده می کند و بیمه گر انسانی نیز تعهد می کند تا معادل همان میزان، خسارت های وارده را جبران نماید.

در صد توافق شده روی سرمایه بیمه نامه، بدون در نظر گرفتن انبساط، ریسک بد یا خوب است، به بیمه گر انسانی و الذرنده می شود. در این قرارداد، بیمه گر و الذرنده، (صدی از مبلغ حق بیمه پرداختی به بیمه گر انسانی را بعنوان کارمز دریافت می کند. همچنین در این قرارداد، توافق می شود که در صورت سود بخشی بودن، قرارداد بیمه گر انسانی، بخشی از این سود بعنوان سود مشارکت به بیمه گر و الذرنده پرداخت گردد.

۱-۱- مخارج قرارداد انسانی مشارکت :

- ۱- سادگی و سهولت اجرا
- ۲- کاهش احتمال درصد ضرر و زیان شرکت و الذرنده
- ۳- میزان کارمزد بالا
- ۴- آزادی عمل برای بیمه گر و الذرنده در پذیرش ریسک و صدور بیمه نامه

۱-۲- عیب : - عدم وجود انتخاب و ترنس ریسک های خوب از بد

۲- قرارداد انسانی بازاد سرمایه :

در قرارداد بازاد سرمایه، بیمه گر و الذرنده سعی می کند با تعیین سهم نگهداری (Line)، بخشی قابل توجهی از حق بیمه مربوط به بیمه نامه های کوچک که توان نگهداری آن را دارد، در نزد خود نگه داشته و مابقی را تا سقف معینی به بیمه گر انسانی و الذرنده می کند. در این قرارداد، میزان سهم نگهداری بیمه گر و الذرنده در هر ریسک را «لاین» می گویند.

قرارداد بازاد سرمایه، معمولاً در یک یا چند لاین منعقد می گردد که حواله بخشی از سهم نگهداری بیمه گر و الذرنده است.

۲-۱- مزیت : بیمه گر و الذرنده در تعیین سهم نگهداری خود مختار است.

۲-۲- عیب : حجم بالای عملیات اجرایی آن است.

۳- قرارداد مشارکت و بازاد سرمایه :

ترکیبی از قرارداد انسانی مشارکت و قرارداد بازاد سرمایه است. در سراسر آن که قرارداد مشارکت به تنهایی نتواند تمامی پرفوی شرکت را پوشش دهد، از قرارداد بازاد سرمایه بعنوان قرارداد مکمل استفاده می شود.

* اصطلاحات رایج در بیمه انکاشی :

① slip : گواهی خلاصه شرایط قرارداد که تا زمان امضای wording معتبر است. (در این گواهی، طبق حقوق و مفاد مورد توافق طرفین به اختصار آورده می شود).

② Cover-note : بندی است که بروکر، طبق مفاد و شرایط قرارداد را به تفسیر از آن شخص کرده و پس از نحو و امضای خود، در اختیار بیمه گر وانداننده قرار می دهد.

③ Wording : در وردینگ، طبق اطلاعات مربوط به شرایط و مقررات قرارداد نوشته می شود و توسط بیمه گر وانداننده تهیه و برای اخذ تأییدیه برای بیمه گران انکاشی ارسال می گردد.

④ brokers : واسطه ای بین بیمه گر وانداننده و بیمه گر انکاشی است که وظیفه توفیق رسیدن بیمه گران انکاشی و جمع آوری مطالب خسارت از آنها و نیز توفیق ترغیب و شرایط برای بیمه نامه ها را مورد نظر بیمه گر وانداننده از بازارهای انکاشی را عهده دار است.

۴- بیمه انکاشی اختیاری :

والدگری رسید (در این بیمه، برای هر رسید و در حق والدگری، یک قرارداد مستقل به حساب می آید و برای زمان معینی که معمولاً یکسال است معتبر بوده و بطور اتوماتیک تمدید نمی شود. در این عملیات، بیمه گر وانداننده برای هر رسید که نیاز به پوشش انکاشی دارد، با بیمه گر انکاشی وارد مذاکره شده و اطلاعات کافی در اختیار بیمه گر انکاشی قرار می دهد. در این بیمه، بیمه گر وانداننده ملزم به پرداخت حق بیمه در زمان تعیین شده (معمولاً ۶ تا ۹۰ روز) می باشد.

۱-۳- موارد استفاده از پوشش انکاشی اختیاری :

- ۱- (در صورتی که رضایت بیمه انکاشی به شکل قرارداد برابر بیمه انکاشی مناسب نباشد).
- ۲- خطر یا رسید خارج از ظرفیت قراردادها را موجود شرکت بیمه وانداننده باشد.
- ۳- بیشتر نرخ و یا کمتر نرخ فزاینده در رسید خاص، مورد نظر بیمه گر وانداننده باشد.
- ۴- انجام والدگری اختیاری به قصد والدگری متقابل از طرف بیمه گران انکاشی باشد.

۴-۱- فرمای بیمه اتکالی اجباری :

۱- بر خود را از آزادی عمل - در این نوع وانداری، بیمه گر وانداننده، در وانداری رسد مورد نظر، آزادی عمل داشته و بیمه گر اتکالی نیز در مصلحت یا رد آن مجبور می باشد.

۲- مناسب بودن این نوع قرارداد برای خطرات موردی

۴-۲- معایب بیمه اتکالی اجباری :

۱- هزینه اداری زیاد - هزینه انجام قراردادها اتکالی اجباری به دلیل اینکه برای هر رسد باید بعد جداگانه با بیمه گر اتکالی مداره نمود و برای هر مورد، اطلاعات زیادی را مبادله کرد؛ بسیار زیاد است.

۲- تأخیر در صدور بیمه نامه

۳- امکان فراموشی وانداری در زمان محدود

۴- محدود شدن اختیار بیمه گر وانداننده - بیمه گر وانداننده باید چگونه تغییر در شرایط بیمه نامه را به اطلاع بیمه گر اتکالی برساند.

ب) بیمه اتکالی غیر نسبی :

در قراردادهای غیر نسبی، اصل عملیات اتکالی، سرمایه نیست؛ بلکه در این نوع قراردادها، خسارت مطلق تعهد طرفین است. در این روش، بیمه گر اتکالی با دریافت درصد مشخصی از حق بیمه، پرتفوی بیمه گر وانداننده در یک رشته خاص، تعهد می نماید (صورتی که خسارت وارده از مبلغ معینی که در قرارداد توافق شده است، تجاوز نمود، مازاد آن را پرداخت نماید).

الف) انواع قرارداد اتکالی غیر نسبی :

۱- قرارداد مازاد خسارت - در قرارداد مازاد خسارت، بیمه گر وانداننده، مبلغ مشخص را از خسارت تحت عنوان «کفایت ناهماری» خود می پذیرد و مازاد آن را تا سقف معینی به بیمه گر اتکالی وانداننده می نماید. (در این قراردادها شرکت وانداننده، متعهد آن بخش از خسارت است که در محدوده حد نه دارش قرار می گیرد و بیمه گر اتکالی، متعهد آن بخش از خسارت است که مازاد در حد ناهماری وانداننده است).

برای اینکه شرکت وانداننده، پوشش مورد نیاز را بدست آورد، بعضی مواقع لازم است که برای یک پوشش مستمر به تدبیر در سطح بالا، برنامه ای طراحی نماید که به آن لایه بندی می گویند؛ این امر علاوه بر تسهیل در اخذ پوشش اتکالی و مناسب شدن حق بیمه برای بیمه گر وانداننده، می تواند بیمه گران اتکالی را در انتخاب لایه با توجه به ظرفیت پذیرش آنها، متضرر سازد.

لح انواع قرارداد مازاد خسارت :

۱-۱- قرارداد مازاد خسارت برای هر ریسک :

در این قرارداد، بیمه گر وalandرنده، نسبت به مبلغ مازاد خسارت در هر ریسک که خود توان چیرا ان را ندارد، مورد حمایت قرار می گیرد. این قرارداد برای لایه های پایین و کفم نگهداری کم مورد استفاده است؛ بنابراین بیمه در معرض خسارت قرار گرفته و به همین دلیل به آن قرارداد مازاد خسارت گفته می شود.

۲-۱- قرارداد مازاد خسارت برای هر حادثه (حادثه فاجعه آفر) :

این پوشش، بیمه گر وalandرنده را در مقابل خسارت بزرگی که ناشی می شود، حمایت می کند. خساراتی مانند: سیل، زلزله، طوفان و... که می تواند جنو خسارت طبیعی و یا ناشی از عوامل انسانی باشد. در این شکل از قرارداد برای حادثه، تعریف خاصی وجود دارد و آن خسارت ناشی از یک حادثه و خسارات تبعی آن مانند زلزله مشخص است که این زمان «Close» ساعت ۱۱ تا ۱۱:۰۰ می شود.

* بنابراین، Close خسارات ناشی از این حادثه به مولد زلزله محدود می شود :

① طوفان - طوفان آب - گرد باد ← ۷۲ ساعت مداوم و بدون وقفه

② زلزله - آتشفشان - امواج دریا ← " " "

③ شورش - بلوا - اعتصاب - حملات تروریستی ← " " "

④ سایر حوادث ← ۱۶۸ ساعت مداوم و بدون وقفه

لح مزایای قرارداد مازاد خسارت :

۱- کم بودن حق بیمه

۲- کم بودن هزینه و سهولت اجرای قرارداد

۳- داشتن تأمین لازم در مقابل خسارات بزرگ

لح معایب قرارداد مازاد خسارت :

۱- محدود بودن تعهد بیمه گر اوراق

۲- مشکل بودن محاسبه دقیق حق بیمه

۱- برقراری مجدد پوشش انکابی در قراردادهای خسارت؛
 شرط برقراری مجدد پوشش انکابی به این مفهوم است که در صورت وقوع خسارت، شرکت وانداننده در صورت استغاده
 از تمام یا بخشی از تعهد بیمه برانکابی، با پرداخت حق بیمه ای اضافی، پوشش انکابی را مجدداً برقرار نماید.

۲- قرارداد بازاد زیان در مدت معینی؛
 در واقع قرارداد بازاد ضریب خسارت است، که در این قرارداد، بیمه برانکابی تعهد می کند، چنانچه ضریب خسارت
 بیمه بر وانداننده در رسته ای خاص و در مدت معینی، فراتر از درصدی مشخص بشود، آن درصد اضافه را تا سقف معینی
 جبران نماید و در ازای گرفتن درصدی از حق بیمه، بازاد آن را تا سقف قرارداد برقرار دارد.

- شرط خسارت خالص نهایی؛
 طبق این شرط، میزان دقیق خسارتی که وانداننده می پردازد مشخص می شود و هزینه های اضافی را شامل می گردد؛ که
 شرکت وانداننده در پی رویداد آن خسارت، هزینه های ارزیابی، کارشناسی و دادرسی را در صورت موجود بودن متحمل می شود.
 هزینه های مذکور علاوه بر مبلغ خسارت پرداختی به عنوان «خسارت خالص نهایی» محسوب می شود.

مجموع - روش های ارائه نرخ در بازار بیمه ای :

- ۱- روش حداقل تعهد
- ۲- روش تجربه سالهای گذشته
- ۳- روش احتمالات
- ۴- روش تصادفی
- ۵- روش بهای بازار

- ۱- روش حداقل تعهد
- ۲- روش تجربه سالهای گذشته
- ۳- روش احتمالات
- ۴- روش تصادفی
- ۵- روش بهای بازار